

ÚVODNÍK

Christos Voskrese! Pápež František v jednej homílii minulý rok povedal, že nádej je „pre kresťanov oveľa viac než obyčajný optimizmus. Je to neustále očakávanie, je to dar od Svätého Ducha, je to zázrak obnovy, ktorý nás nikdy nesklame“. Podľa Svätého Otca Františka táto nádej je „zázrak, keď všetko robí nové v mojom živote, vo vašom živote, v našom živote. Buduje a pretvára“. Svätý Otec nám hovorí, že dar nádeje je organický. Vždy rastie a vždy sa prehľbuje. Táto nádej nie je len ľudská túžba. Je to milosť, ktorú nám Boh zadarmo dáva. Ona otvára oči nášho srdca, aby sme videli jeho veľkú lásku voči nám. Nádej je poznanie, že Boh nás chce budovať a pretvárať, pokým nebudeme „naplnení celou Božou plnosťou“ (porov. Ef 3, 19). Pôsobenie tejto milosti môžeme vidieť v príbehoch paschy o Márii Magdaléne, Tomášovi, Petrovi a učeníkoch na ceste do Emauz. Dokazujú, že Boh nám veľmi rád ide v ústrety, aby nám otvoril oči a obnovil v nás nádej v neho. Hovoria nám, že náš Boh nás nikdy nesklame. Žalmista hovorí, že Boh je „pri tých, čo majú srdce skrúsené“ (Ž 34, 19). Nasledujúce dva príbehy to názorne ilustrujú. Mária Magdaléna bola jednou z Ježišových najoddanejších učeníčok – a teraz stála pred prázdny hrobom. Ježiš, ten, čo ju oslobodil od siedmich zlých duchov a dal jej

životu zmysel a radosť, bol preč. Niet divu, že ostala pri hrobe a plakala, zatiaľ čo Peter s Jánom sa vrátili k ostatným učeníkom. Jej žiaľ bol príliš silný, aby bola s ostatnými. Jej srdce bolo príliš sklúčené. A podobne aj dvaja učeníci na ceste do Emauz zakúsili istý druh sklúčenosti srdca.

Kým ostatní učeníci ostali spolu v Jeruzaleme, títo dvaja sa vybrali na cestu. Ježiš v nich prebudil veľké nádeje, ale zdalo sa, že teraz je všetko stratené. Zanechali teda Petra a ostatných. Prečo by mali byť spolu? Ježiš sa rozhodol zjaviť sa najprv v týchto situáciách – plačúcej žene a dvom zarmúteným, bezútešným pútnikom. Nešiel k Petrovi, hlavne apoštolov. Nezjavil sa

najprv milovanému učeníkovi Jánovi. Nezjavil sa ani veľkňazom! Nie, rozhodol sa vyhľadať tých, ktorí sa pre žiaľ a zmätok izolovali od ostatných. Keď učeníci videli Ježiša zomierať na kríži, ich viera sa musela otriast'. Všetci sa museli nechať „pretvárať“. A Ježiš ich tak veľmi miloval, že nemohol ostať bokom! Oslovil ich, otvoril im oči a urobil akoby malý zázrak, ktorý vrátil život ich viere. Nemali sme milosť fyzicky sa stretnúť s Ježišom, ako sa s ním mohli stretnúť prví učeníci. To však Ježišovi nebráni vyjsť nám v ústrety a pomôcť nám. Pripomeňte si jeho slová apoštolovi Tomášovi: „Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili“ (Jn 20, 29). Tieto slová nám dávajú

veľkú nádej! Ježiš nám chce otvoriť oči srdca a každý deň sa nám zjavovať. Chce, aby sme ho našli! Hoci prežívame ťažké obdobie, hoci máme slabú vieru, on stojí pri nás a je pripravený naplniť nás svojou láskou. V tomto období Paschy bude slávnosť svätorečenia dvoch mužov, ktorí mali otvorené oči srdca. Pápeži Ján XXIII. a Ján Pavol II. boli hrdinovia nádeje. Ich ustavičným cieľom bolo nechávať priestor

Svätému Duchu, aby ich mohol budovať a pretvárať na Kristov obraz. Modlím sa, aby nás ich príklad inšpiroval dať Duchu tú istú slobodu budovať nás a pretvárať. Nech nám Boh otvorí oči a naplní nás nádejou. Nech pre každého z nás urobí paschálny zázrak tak, ako ho urobil pre svojich prvých učeníkov! S radosťou, lebo Christos Voskrese!

o. Rastislav (farár)

OBRADY PRED ANAFOROU

LTURGIA EUCHARISTIE

Liturgia Eucharistie je najväznejšou časťou liturgie, nakoľko sa počas nej završuje prínos nekrvavej obety cez tajomné premenenie chleba a vína na Telo a Krv Ježiša Krista.

Samotný názov tejto časti liturgie je prevzatý z gréčtiny a znamená vďakyvzdávanie – Eucharistia.

Samotnou náplňou Liturgie Eucharistie je teda tajomná nadprirodzená premena chleba a vína na prijatie. Sám Ježiš Kristus prichádza, aby sa obetoval za ľudstvo. Prijíma spôsoby chleba a vína, aby sa pre človeka stal pokrmom a posilou v duchovnom živote. Účelom liturgie teda nie je iba samotné premenenie chleba a vína, ale hlavne premena samotného človeka pre Ježiša Krista.

Obrady pred anaforou

1. Príprava materiálna
2. Príprava duchovná – obrady, ktoré približujú k oltáru

MATERIÁLNA PRÍPRAVA

VEĽKÝ VCHOD

Počas Veľkého vchodu nastáva slávnostné prenesenie čestných darov z proskomédijníka (žertveníka, bočného oltára) na hlavný prestol. Toto prenesenie darov sa koná po odchode katechumenov z chrámu.

Ako obrad bol Veľký vchod zavedený v druhej polovici 6. storočia. Samotné prenesenie darov predstavuje tú obetu, ktorú zavŕšil sám Ježiš Kristus. Po slávnostnom vchode do Jeruzalema na Kvetnú nedeľu, berie kríž a vystupuje na Golgotu, de smrťou na kríži vstupuje do svojho Kráľovstva.

Teodor Mopsvetský a jeho pohľad na Veľký vchod

- to iba anjeli sú skutočnými účastníkmi Veľkého vchodu
- poukazuje na to, že na freskách sú to iba anjeli, ktorí nesú dary na premenenie
- je to pohrebný sprievod už osláveného Krista
- uloženie darov na oltári = pohreb Ježiša Krista

- premenenie darov = vzkriesenie Ježiša Krista (neprijímame mŕtveho, ale živého Ježiša Krista)

Maxim Vyznavač (4. – 5. st.) o obrade Veľkého vchodu

Vchod - Bozk pokoja - Vyznanie viery

CHERUBÍNSKY HYMNUS

Tento hymnus sa spieva počas obradov Veľkého vchodu. Pôvodne bol antifonálnou psalmodiou Terajšia prax Veľkého vchodu rozdeľuje tento hymnus na dve časti. Prvú časť tohto hymnu spievajú veriaci pred Veľkým vchodom, v čase, kedy sa kňaz modlí prípravnú modlitbu. Druhá časť hymnu sa spieva po Veľkom vchode. Cherubínsku pieseň rozdeľujú spomínania, ktoré kňaz vyslovuje počas sprievodu s predloženými darmi. Kňaz spomína cirkevnú a svetskú hierarchiu, zakladateľov a dobrodincov svätého chrámu, ako aj všetkých prítomných kresťanov.

Cherubínska pieseň je svojím obsahom nielen sprievodným chválospevom počas prinášania darov, ale zároveň aj prípravou verných k eucharistickému obetovaniu.

Prvou a hlavnou ideou tejto piesne je nám známa a v liturgii obľúbená idea, niekoľkokrát sa v nej opakujúca, že ľud na sv. liturgii predstavuje samotných cherubínov. Uvádžajúc človeka do tejto idey, pripomína mu svätá Cirkev jeho postavenie a úlohu na svätej liturgii. Tým, že ľud predstavuje cherubínske zbory, ktoré v nebi pred trónom Božím spievajú pieseň chvály, i liturgia na zemi sa stáva odbleskom liturgie nebeskej, anjelskej.

Z toho plynie pre človeka dôsledný záver – zanechať „všetky svetské starosti“. Tu pod svetskými starosťami svätá liturgia rozumie každú nadmernú starostlivosť o telo a jeho pôžitky, o rôzne pozemské potreby, starosť o ľudský život, slovom o všetko to, čo priputáva ľudskú myseľ a zmysly k zemi a nedovoľuje človeku zaoberať sa vecami Božími, vlastnou dušou a jej potrebami a večnou spásou. Ozajstný kresťan je povinný vystríhať sa nadmernej a márnivej starostlivosti o vlastné telo, životné pohodlie a prepych, lebo tak to učil Ježiš Kristus, ktorý radil učeníkom hľadať najprv Božie kráľovstvo a všetko ostatné, teda aj potreby každodenného života im budú pridané. (porov. Lk 12,31)

Cherubínska pieseň je teda výzvou k dôstojnej účasti všetkých veriacich na eucharistickej hostine. A hoci obrad sv. prijímania je v poriadku liturgie neskôr, už teraz sa akoby anticipuje obrad svätého prijímania, už teraz je veriaci cez tento spev vystríhaný, aby z duše odstránil všetko, čo je telesné, čo je svetské, čo je márnivé i nestále a aby sa premenil na pozemského anjela.

Tento hymnus sa po prvýkrát objavil v konštantinopolskej Cirkvi v roku 573 za patriarchu Jána Scholastika, ktorého považujú aj za jeho zostaviteľa a do liturgie bol zavedený za cisára Justinána II. v 6. storočí a spieva sa na každej svätej liturgii počas celého liturgického roka, okrem obradov Veľkého štvrtku a Veľkej soboty.

Niektoré svedectvá liturgistov poukazujú na to, že cherubínska pieseň bola pravdepodobne úryvkom z kázne niektorého otca alebo učiteľa Cirkvi a pre svoju krátku, obsahovú a umeleckú formu bola uvedená do liturgie.

o. Martin (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- 01.05.2014 bude turistický deň s o. arcibiskupom Jánom na trase Andrejová – hrad Zborov – Dlhá Lúka, hlásiť sa môžete na farskom úrade
- 03.05.2014 pozývame na národnú slávnosť na Devíne, o 11.00 sv. liturgia, slúži vladyka Milan Lach v kostole sv. Kríža Devín
- 03.05.2014 od 09:00 hod. v našom chráme prvá sv. spoved' detí a rodičov k 1. sv. prijímaniu
- 04.05.2014 o 9:30 hod. slávnosť 1. sv. prijímania detí v našom chráme. Prosíme Vás milí veriaci, aby ste rešpektovali rezervované miesta pre príbuzných prvoprijímajúcich detí. Na Soľnej Bani sv. liturgia **NEBUDE**
- 10.05.2014 pozývame na stretnutie mladých s o. arcibiskupom, o 10:00 hod v katedrále sv. liturgia, o 13:00 hod v zasaďačke Obvodného úradu Prešov stretnutie
- 24.05.2014 pozývame na 5. Metropolitnú púť Gréckokatolíkov do Krakova, o 10:30 sv. liturgia, slúži vladyka Ján Babjak, hlásiť sa môžete na farskom úrade
- zbierka na Boží hrob činí z našej farnosti 315,- eur
- prihlásených na púť do Ríma prosíme, aby zložili zálohu 50 € na farskom úrade
- prvopiatkový týždeň, platí spoved' veľkonočná, kto potrebuje môže hodinu pred liturgiou
- prosíme o podporu petície za referendum o ochrane rodiny

Obrázky prevzaté z internetu, spracoval DS

Vydáva: **Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov**

Internet: **www.grkat-sekčov.sk**

e-mail: **presov.sekčov@grkatpo.sk**

Tel: **051/7725540**

Tlač: **A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov**

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou